

Józef Kozyra

Duch Święty w teologii, liturgii oraz katechezie Kościołów chrześcijańskich

Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne 35/2, 472-475

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

na w Katowicach, Katowice 1994, 73 + 15 nlb. s. (ISBN 83-903044-0-6). *R e f e r a t y*: Prof. dr hab. Krystyna Heska-Kwaśniewicz – „Ks. dr E. Szramek – życie i działalność »zarys«” (s. 9–14); ks. Henryk Pyka – „Mecenatek artystyczny ks. dra E. Szramka w parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Katowicach” (s. 15–27); prof. dr hab. Jerzy Pośpiech – „Książd dr Emil Szramek jako folklorysta” (s. 28–36); prof. dr hab. Grażyna Szewczyk – „Niemieckie źródła rozprawy ks. dr. Emila Szramka: »Śląsk jako problem socjologiczny«” (s. 37–43).

KSIĄDZ PROF. DR KONSTANTY MICHALSKI. ŻYCIE I DZIAŁALNOŚĆ. MATERIAŁY POSESYPNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Roździeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 1996, 94 + 10 nlb. s. (ISBN 83-903044-2-2). *R e f e r a t y*: Bp prof. zw. dr hab. Waław Świerżawski – „Ks. Konstanty Michalski CM (1879–1947) – Nauczyciel Wiary” (s. 11–23); prof. dr hab. Grażyna Szewczyk – „Życie i twórczość ks. prof. Konstantego Michalskiego” (s. 25–36); prof. zw. dr hab. Czesław Głombik – „Powrót do dzieła duchowego i filozoficznego ks. prof. dra Konstantego Michalskiego” (s. 37–49); ks. dr Stanisław Bafia CSsR – „Ks. Konstanty Michalski: Filozof czasów przełomowych” (s. 50–56); ks. dr Jan Telus CM – „Idea przewodnia antropologii ks. Konstantego Michalskiego” (s. 57–63).

PROF. DR RYSZARD GANSINIEC. Z ŻYCIA I TWÓRCZOŚCI. MATERIAŁY POSESYPNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Roździeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 1997, 91 + 1 nlb. s. (ISBN 83-903044-3-0). *R e f e r a t y*: Dr Józef Budzyński – „Profesor Ryszard Gansiniec (1888–1958). Uczony, mistrz, humanista” (s. 9–19); prof. dr hab. Joanna Rostropowicz – „Ryszarda Gansińca badania nad antykiem” (s. 21–32); prof. dr hab. Jan Malicki – „Ryszard Gansiniec jako polonista” (s. 33–46); prof. dr hab. Stefan Zablocki – „Ryszard Gansiniec jako neolatynista” (s. 47–56); prof. dr hab. Grażyna Barbara Szewczyk – „Śląski wizerunek Ryszarda Gansińca” (s. 57–62).

KSIĄDZ KARDYNAŁ DR AUGUST HLOND – PRYMAS POLSKI. DZIAŁALNOŚĆ I DZIEŁA. MATERIAŁY POSESYPNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Roździeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 1998, 118 s. (ISBN 83-903044-4-9). *R e f e r a t y*: Prof. dr hab. Grażyna Barbara Szewczyk – „Literacka twórczość Kardynała Augusta Józefa Hlonda” (s. 13–22); ks. prof. dr hab. Jerzy Myszor – „Ks. August Hlond – program duszpasterski dla Górnego Śląska <1922–1926>” (s. 23–33); prof. dr hab. Czesław Głombik – „Kardynał August Hlond wobec idei słowiańskiej” (s. 35–52); ks. dr Bernard Kołodziej TChr – „August Kardynał Hlond Prymas Polski w trosce o polską emigrację” (s. 53–62); ks. dr hab. Józef Krętosz – „Prymas Polski August Hlond – twórca polskiej organizacji kościelnej na Ziemiach Zachodnich i Północnych po II wojnie światowej” (s. 63–77).

PROF. ZW. DR HAB. JÓZEF PIETER. DZIAŁALNOŚĆ I DZIEŁA. MATERIAŁY POSESYPNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przy-

jaciół Nauk im. Walentego Różdzeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 1999, 123 + 11 nlb. s. (ISBN 83-903044-5-7). *R e f e r a t y*: Dr Ewa Pieter-Kania – „Droga życia prof. zw. dr. hab. Józefa Pietera – mojego Ojca” (s. 9–11); prof. zw. dr. hab. Wanda Bobrowska-Nowak – „Wkład profesora Józefa Pietera w rozwój pedagogiki, psychologii wychowania i nauczania oraz historii psychologii” (s. 13–19); dr Marek Adamiec – „Idee biografizmu prof. Józefa Pietera a współczesne idee psychobiografii” (s. 21–54); dr Maria ZającoŃna – „O niektórych aktualnych wątkach psychologii poznania w pracach prof. dr. hab. Józefa Pietera” (s. 55–65); dr Władysława Błońska – „Dokonania organizacyjne i dydaktyczne prof. dr. hab. Józefa Pietera w instytucjach i szkołach wyższych” (s. 67–72).

PROF. ZW. DR HAB. RUDOLF RANOSZEK. Z ŻYCIA I TWÓRCZOŚCI. MATERIAŁY POSESYJNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Różdzeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 2000, 62 + 6 nlb. s. (ISBN 83-903044-7-3). *R e f e r a t y*: Prof. dr. hab. Grażyna Barbara Szewczyk – „Śląski rodowód Rudolfa Ranzoska” (s. 9–18); prof. dr. hab. Joanna Rostropowicz – „Rudolfa Ranzoska badania nad światem starożytnym” (s. 19–27); dr Andrzej Trojnar – „Badania Prof. Rudolfa Ranzoska nad kulturą starożytnej Asyrii” (s. 29–35); dr Tadeusz Aleksandrowicz – „Profesor Rudolf Ranzoszek doctor honoris causa Universitatis Silesiensis” (s. 37–44).

KSIĄDZ KARDYNAŁ AUGUST HLOND. DZIAŁALNOŚĆ DUSZPASTERSKA I SPOŁECZNA. W 75-LECIE POWSTANIA DIECEZJI KATOWICKIEJ. MATERIAŁY POSESYJNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Różdzeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 2000, 81 + 11 nlb. s. (ISBN 83-903044-8-1). *R e f e r a t y*: Ks. prof. dr. hab. Jerzy Myszor – „Ks. August Hlond i okoliczności powstania diecezji katowickiej” (s. 13–20); ks. dr Bernard Kołodziej TChr – „Zagadnienia duszpasterskie w nauczaniu Kard. Augusta Hlonda, Prymasa Polski” (s. 21–32); prof. dr. hab. Wojciech Świątkiewicz – „»Kwestia kulturowa« w śląskim programie duszpasterskim księdza administratora dr. Augusta Hlonda” (s. 33–43); ks. dr Henryk Olszar – „Odbicie zagadnień społecznych okresu międzywojennego na Górnym Śląsku w listach pasterskich ks. administratora Augusta Hlonda” (s. 45–59); dr Lech Krzyżanowski – „Rola ks. Augusta Hlonda w kształtowaniu polityki społecznej Kościoła katolickiego na Górnym Śląsku (1922–1926). Bilans dokonań w świetle współczesnych ocen” (s. 61–74).

ŚLĄSK W OKRESIE POSŁUGI PRYMASA STEFANA KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO. MATERIAŁY POSESYJNE, pod red. J. Śliwioka, Górnośląskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. Walentego Różdzeńskiego i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, Katowice 2001, 90 + 6 nlb. s. (ISBN 83-903044-9-X). *R e f e r a t y*: Mgr Zbigniew Paweł Szander – „Życie spełnione. Rozważania nad faktami z biografii Stefana kardynała Wyszyńskiego” (s. 13–30); dr Lech Krzyżanowski – „Etos pracy w homiliach i przemówieniach Prymasa Polski Stefana Kardynała Wyszyńskiego” (s. 31–46); ks. dr Henryk Olszar – „Stefan Kardynał Wyszyński o współczesnych kardynałach ze Śląska rodem” (s.

47–60); dr Andrzej Grajewski – „Prymas Stefan Wyszyński wobec wygnania śląskich biskupów” (s. 61–72).

Ks. Henryk Olszar

Ks. ANDRZEJ STEFAN NOWICKI

EKLEZJALNY WYMIAR POZNANIA TEOLOGICZNEGO

Pod takim tytułem w dniach 3–5 IV 2002 r. odbyło się w klasztorze Księży Salezjanów w Krakowie sympozjum wykładowców teologii fundamentalnej. Zostało ono zorganizowane przez sekcję teologii fundamentalnej Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

Uroczystego otwarcia sympozjum dokonał Prorektor PAT w Krakowie ks. prof. dr hab. Łukasz Kamykowski. W pierwszej części swego wystąpienia powitał on wszystkich uczestników, a w szczególnie sposób nestora polskiej teologii fundamentalnej ks. prof. dr. hab. Stanisława Nagy. Następnie, dokonując krótkiego wprowadzenia w zakres problematyki rozpoczynającego się sympozjum, przedstawił tematy wykładów oraz ich prelegentów. Ksiądz Prorektor zachęcił także do żywej dyskusji po każdym z wygłoszonych referatów, której przewodniczył wyznaczony przez organizatorów moderator.

Z referatem zatytułowanym „Jedność w Kościele katolickim a rozumienie objawienia” wystąpił jako pierwszy z prelegentów ks. dr hab. Zygfryt Glaeser z Uniwersytetu Opolskiego. Swoje przedłożenie zawarł on w czterech blokach tematycznych: katolickość objawiona, katolicki charakter objawienia, jedność zadana, jedność realizowana.

W odniesieniu do dwóch pierwszych zagadnień prelegent zwrócił uwagę słuchaczy na fakt, że objawienie jest przede wszystkim katolickim darem Boga, który On udzielił Kościołowi przez swego Syna (Ef 1;23). W Kościele rozumianym jako dar Boga, w jego tajemnicy i całym porządku zbawienia głęboko zakorzeniona jest jego jedność i jedyność. Ostateczną podstawą tej jedności jest jedność w samym Bogu, która wskazuje jednocześnie na jedność świata (J 17,21–23). Zarysowane w ten sposób kontury jedności Kościoła ukazują, że w najgłębszej swej warstwie utożsamia się ona z pojęciem jedności niewidzialnej, „jedności darowanej”, która jest wyłącznym darem Boga w Trójcy Świętej jedyne.

Jednak „jedność darowana”, jak przekonywał autor referatu, przy całym swoim wewnętrznym i zróżnicowanym bogactwie, nie wyczerpuje całej zawartości treściowej jedności Kościoła. Chodzi tu o uwarunkowanie jedności, która jest dziełem i darem Boga, przez jedność będącą dziełem zbawianego w Kościele człowieka (KK 9). Jedność realizowaną, polegającą na wierze akceptującej depozyt objawienia. Wymaga ona inicjatywy człowieka, konkretnego oryginalnego wkładu, którego rozumienie stanowi jeden z najbardziej newralgicznych punktów problematyki zjednoczenia Kościoła.

Drugi referat pt. „Wspólnota biskupów a nieomyślność nauczania” wygłosił o. dr hab. Andrzej Napiórkowski, reprezentujący Papieską Akademię Teologiczną w Krakowie. Po krótkim wprowadzeniu w temat, na bazie refleksji historyczno-fenomenologicznej, prelegent odwołał się do historycznie ukształtowanych struktur początku, aby na tej podstawie ukazać aktualną zasadność korelacji zawartej w tytule swego referatu.